

Ləkaləkətə nga Yakubu

Nəhəpaanə

¹ Wiinə ləkaləkətə ca dzə ka ənji nga Əntanƣə patə ənə yiidəgi taa dama patə aasəkə duuniya. Daciiki Yakubu shigi ləkaləkətəna. Ma nya, əndə slənə nga Əntanƣə da nga Slandanə Yeesu *Aləmasiihu nə nyi. Agi nəhəpaanə nə nyi tuunə patə. *

Vii goonƣa da shii rəgwa nga ƣa tə uushi

² Ndzəkəŋushi'inəkya, taa guci patə lii cibənyinə kama kama tuunə, zhi'weemə ka ci ka sə nga moodasəka.

³ Acii kə shii unə, mada kə təbətə cibəkii tə vii goonƣa goonə, ma sətə na uudə ba'akii, kəŋaanənə ndihə ndihə də ŋgeerənə.

⁴ Dzəmə aakəŋwa də kəŋaanənə ndihə ndihə də ŋgeerənə, koonə shii ndzaanə ka ənji goonƣa, yadə idəpaa uushi ashuunə, waatoo taa ŋgutə ŋunyi uushi patə, tə'i ashuunə.

⁵ Mada kə ətee əndə'i əndə goonə ka shii rəgwa nga ƣatə uushi, wa ca kədii acii Əntanƣə, ka upaanə nə ci əsə. Acii ma Əntanƣə, fitə nə ciinəkii taa ka wu patə, ca vii ka taa wu tə sətə kədii ci yadə ƣavə uushi a ədzəməkii.

* **1:1 1.1** Yakubu: Mat. 13.55; Slənə 12.17; 15.13; 21.18; 1 Koor. 15.7; Gal. 1.19; 2.9; 1 Piita 1.1. **1:2 1.2-3** Rooma 5.3-5; 1 Piita 1.6-7. **1:5 1.5** Waḅ. 2.6.

⁶ Amma, ma əndə a kədii uushi acii Əntanƣə, wa ca shii oo'i, ka viinə nə ci ka ci tantanyinə. Ga ca hiima oo'i, mbu'u pooshi Əntanƣə ka viinə ka ci. Acii ma əndətə ca hiima ha'ə, makə ma'inə nə ci etə ci mədə a gwazee, taa aa dama patə ca palə.

⁷⁻⁸ Ma tsarə ƣga əndətə ca dzətə aakəƣwa, ca ənyatə aa ba'a, matagimə ci hatə kəƣaanə ci, ga ca ka nə ƣga upaa uushi acii Slandana.

Maagha da əndə gəna

⁹ Madə tə'i maagha əndə nə'unə, wa ca dā moodasəkə də pwapootə dīi Əntanƣə ka ci.

¹⁰ Ma əndə gəna əndə nə'unə əsə, madə kə galee Əntanƣə ka məghərəvənaakii taa gənaakii, wa ca dā moodasəka, acii kadə nii kəya kulagi makə gudəzə ƣga kuzəna.

¹¹ Makə sətə ci gudəzə a naa'ugi, ca yībəgi maa kə birə uusəra iza'u, pooshi ma'ə dagwa dagwaanaakii, ha'ə nə əndə gəna a əntəgi əsə saa'itə ci aƣi alə gəna.

Uushi'iitə ca təbətə ənda da etə ca isəkwa ənda

¹² Əndə barəkaanə nə əndətə kəƣaanə ndihə ndihə saa'itə lii ƣgəra'wə tə ci. Acii madə kə kəƣaanə ci də ƣgeerənə aƣi təbətətsa, ka viinə nə Əntanƣə ka ci shikwa, waatoo əpinə etə dīi ci aləkawaləkii ƣga viinə ka ənjitə ca uudə tə ci.

¹³ Taa wu patə ca moo dā bwaya uushi, ga ca ba oo'i, Əntanƣə ca isəkwa tə ci ka dānə ha'ə.

1:6 1.6 5.13; Mat. 7.7; 21.21-22; Af. 4.14. **1:9 1.9** 2.5. **1:10**
1.10-11 Ayb. 14.2; Jab. 90.5-6; Isaa. 40.6-8. **1:10 1.10** 5.1. **1:12**
1.12 5.11; 1 Koor. 9.24-25.

Acii pooshi uushi ca tsəku tə Əntanƒə, paa ci ka tsəkunə taa tə wu ka ɗa bwaya uushi əsə.

¹⁴ Amma, taa wu patə isəkuyi uushi tə ci, bwaya hiimaakii isəkuyi tə ci kaa ca ɗa bwaya uushi, ca kulapaa də ci.

¹⁵ Mada kə girə bwaya hiima, ka kiranə nə ci 'waslyakəənə. 'Waslyakəənə əsə, maa kə girə ci, ci ca kira wa.

¹⁶ Kadashinyinaakya, goona ha'u də noonə na!

¹⁷ Acii ma ɲunyi uushi da ɲunyi viinə, dadagyə daciai Əntanƒə ca shi. Ci ɗii uusəra da ləgidɗa da tikisanyinə. Ma Əntanƒə, paa ci ka zhi'inə makə uushi'iitsa, ka əndə'i saa'i təkunə, ka əndə'i saa'i mabərəha.

¹⁸ Kə vii ci kaamə əpinə dagi Habara ɲga goonɲa, makə sətə kadeesəkə ka ci, kaama shii ndzaanə da məghərəvənə palee ka hara uushi'iitə tagii ci.

Fa wabənə ɲga Əntanƒə da slənəginə

¹⁹ Kadashinyinaakya, fatəmə ka nya ba koonə. Taa wu patə, wa ca kapaa liminəkii ka fatə uushi, ga ca kwasə ka wabənə, ga ca bəzə səkə pii pii əsə.

²⁰ Acii, ma əndətə bəzhi səkəkii, paa ci ka mbee ka slənətə sətə kadeesəkə ka Əntanƒə.

²¹ Acii ha'ə, ɲgərəgimə patənə ɲga 'waslyakəənə goonə, una kagi, una bwasee ka ɗa bwaya uushi'inə ma'ə. Una banee ka noonə nə akəɲwacii Əntanƒə, una luu wabəətə

1:13 1.13 Waɓ. 19.3; 1 Koor. 10.13. **1:14 1.14-15** Rooma 6.19-21; 7.7-10; 1 Yooh. 2.16-17. **1:17 1.17** 'Wat. 1.14-18; Mat. 7.11. **1:18 1.18** Yooh. 1.13; Rooma 8.19-23; 1 Piita 1.23. **1:19 1.19** 3.2; Waɓ. 15.1; Ə.Waaz. 7.8-9.

kavə ci aasəkə ədzəmuunə. Wabənəkii əsə ca mbee ka luupaanə tuunə.

²² Goona ndzaa ka ha'u də noonə nə ka fa wabənaakii tanə, amma, ma dānuuna, slənətəgimə!

²³ Acii, ma əndətə ca fa wabənəkii, amma paa ci agi slənətəginə, pooshi uushi təkəe ka ci da əndətə ca tsaamə naakii nə asəkə dyarugala.

²⁴ Maa kə tsaamətə ci naakii na, ca palə, shiku ha'ə kə ənyī ka zaanənə ka ci taa iitə nə ci.

²⁵ Amma, ma əndətə ca kavə nəkii ka fa malaaba wabəətə ca vii dimwaanə ka ənja, ca kavə nəkii ka fatənə yadə zaanənə ka ci, ca slənətəgi ŋga'ə əsə, ma əndətsa, ka ci dānə Əntanǝfə barəkaanə agi slənaakii.

²⁶ Maa kə ŋgirə əndə naakii nə makə agi nə'utənə nə ci tə Əntanǝfə ŋga'ə, amma paa ci agi kəsəpaa ganakii, naakii nə cii kəya ha'ugi, uushi zabə nə diinaakii əsə.

²⁷ Ma nə'u diina ətə kadeesəkə ka Əntanǝfə Dəsənaamə, hakila ŋuzhikinə da hakila mooryafinə agi ŋgəra'watii da ətsətə na acii ga məza uushi'inə ŋga duuniya a kəgərə əndə aagi 'waslyakəənə.

2

Mbərə mbərə nə patənə ŋga ənji akəŋwacii Əntanǝfə

1:21 1.21 Kwal. 3.8; 1 Piita 2.1. **1:22 1.22** 2.17; Mat. 7.24,26; Rooma 2.13. **1:25 1.25** 2.12,24; Jab. 19.8; Yooh. 13.17; Rooma 8.2; Gal. 6.2. **1:26 1.26** 3.2,10; Jab. 34.14; 141.3. **1:27 1.27** Jab. 10.14,18; Isaa. 1.17; Mat. 25.35-36.

¹ Ndzəkəŋuushi'inəkya, makə kə vii unə gooŋga ka Slandanaamə Yeesu Aləmasiihu Əndə məghərəvənə, goona baarii kama kamaanə ahada ənja.

² Baamə tə'i əndə gəna dzəgərə ka hatə dzatuunə də na. Kə kyaala ci kəjeerənə dag-wakii, ca ŋgavə tuutəya ŋga mandalə kwaba aaciikii. Maagha a dzəgərə naakii əsə; iirə kəjeerənə nəndə ashikii tanə.

³ Wata una dʉunətə tə əndətə kyaala ŋunyi kəjeerənə, una ba ka ci, "Pyalyagi aa hanə, wiinə ŋunyi ha ŋga ndzaanə." Ma maaghatə əsə, una ba ka ci, "Kəŋaanə gadəvə!" taa "Shiwa, nda ndzaanə ganə atsaə səd'əki!"

⁴ Madfa kə dʉi unə ha'ə, kə baarii unə kama kamaanə ahadoonə, pooshi unə slənyi də ŋunyi hiima.

⁵ Kadashinyinaakya, fatəmə kaa nya ba koonə: kə ta'i Əntaŋfə maaghiinə ŋga duuniyanə kaa təya ndzaa ka ənji gəna dagi vii gooŋgatii, təya ndzaanə agi ŋwanjuunə ətə dʉi ci aləkawaləkii ka ənjitə ca uudə tə ci.

⁶ Amma una ŋgərə, una bərapaa maaghiinə. Mashiimuunə oo'i, ənji gəna ca cibee koonə, təya kərə tuunə aakəŋwacii gəŋwanə kwa?

⁷ Tii nə ənjitə ca wabə bwaya uushi'inə agyanə ŋunyi ləmə ŋga Yeesu, waatoo, ləmətə ikə Əntaŋfə koonə.

2:1 2.1 2.1-9; Dzək. 1.17; 10.17; 16.19; 2 Meem. 19.7; Ayb. 34.19; Jab. 82.2; Waḅ. 24.23; Mat. 5.45; Slənə 10.34; Rooma 2.11; 10.12; Gal. 2.6; Af. 6.9; Kwal. 3.25; 1 Piita 1.17. **2:5 2.5** 1.9; Luka 6.20-21; 1 Koor. 1.26-28; Səniinə 2.9.

⁸ Kə shii unə maduunə wabənə nga Əntanƒə ətə palee, makə sətə dʒii manaahəkii asəkə malaaba ləkələkətə, waatoo, “Uuduu tə ɛndətə abiiku makə sətə cii kwa uudə naaku na”. Madfa kə nə'utuunə ha'ə, nga'ə dʒii unə.

⁹ Amma, madfa kə baarii unə kama kamaanə ahada ənja, kə dʒii unə 'waslyakəənə, kə kəshi gəŋwanə nga *bariya tuunə, acii kə tanjəgyuunə bariya.

¹⁰ Acii taa wu nə'utə bariyanyinə patə, amma kə tanjəgi ci rəŋwə agikii, kə tanjəgi ci patə ətsa.

¹¹ Əntanƒə bii, “Ga ha aləhiinə.” Ci bii əsə, “Ga ha bələ ɛnda.” Acii ha'ə, madfa kə bəli hə ɛnda, kə tanjəgi hə bariya nga Əntanƒə, taa ŋgahi ma'aləmə hə hiinə.

¹² Wa wabənə goonə da slənə goonə a ndzaanə makə nga ənjitə nə Əntanƒə a la ka tii gəŋwanə də bariya, waatoo də wabəətə ca vii kaamə dimwaanə.

¹³ Acii ma ənjitə pooshi ka nee ka təgunuunə nga hara ənji, pooshi Əntanƒə na nee ka təgunuunatii. Amma, ma ɛndətə nee ka təgunuunə nga ɛnda, kadə nii kəya jaala saa'i nga la gəŋwanə.

Vii goŋga ka Yeesu da slənətənə

¹⁴ Ndzəkəŋushi'ina, yaci kə bii ɛndə oo'i, “Tə'i nyi da vii goŋga”, amma pooshi slənaakii baarii oo'i, tə'i ci da vii goŋga, mi saŋə nə

2:8 2.8 Leew. 19.18; Mat. 22.39; Rooma 13.9. **2:9 2.9 2.1.**

2:10 2.10 Mat. 5.19; Gal. 3.10; 5.3. **2:11 2.11** Shig. 20.13-14.

2:12 2.12 1.25. **2:13 2.13** Mat. 5.7; 7.1; 18.32-35.

bwatyakøya? Ka luupaane nè tsarè nga vii goongatsè tè ci nii?

¹⁵ Baamè tði hara ənji nə'unè, taa nguyirənè taa makinè, kə ətee tii ka sə nga umbee də purəkinè, pooshi sə nga kavənè aa matii əsə.

¹⁶ Wata əndə'i əndə agyuunè a ba ka tii, "Wa Əntanfə a kərə tuunə jamə, ca vii koonə sə nga umbee də purəkinè da sə nga kavənè aa moonə." Madə maviimə ci ka tii uushi'iitsa, mi nə bwatya nga banaakii ka tii ha'a?

¹⁷ Ha'ə nə vii goongə əsə. Maa kə bii əndə'i əndə də bamakii tanə oo'i, "Tə'i nyi da vii goongə", madə paa ci slənətə sətə bii Əntanfə, uushi zabə nə vii goongakii.

¹⁸ Mbu'u ka banə nə əndə'i əndə oo'i, "Tə'i əndə'i əndə da vii goongə. Əndə'i əndə əsə, slənənə nə naakii." Yoo, ka banə nə nyi ka ci, "Baarii ka nyi taa iitə ndzaanə əndə da vii goongə yadə slənətəginə. Ma nyi əsə, ka baariinə nə nyi ka hə vii goongakii dagi slənaaki."

¹⁹ Kə luuvə hə oo'i, rəŋwə nə Əntanfə kwa? Maa kə luuvə hə, kə dīi hə nga'ə. Ginaajinyinə maa, kə luuvə tii, shishinətii a udzə acii ŋgwalənə əsə. *

²⁰ Ya hə maba, paa hə ka moonə ha shii oo'i, ma vii goongə yadə slənətəginə, kə ndzaa ci ka uushi zabə kwa?

²¹ Də mi sanə ndzaa dzədzəshi'inaamə Ibərahiima ka əndə goongə akəŋwacii

2:14 2.14 Mat. 7.21; 1 Yooh. 3.17. **2:15 2.15** Mat. 25.35-36.

2:17 2.17 Gal. 5.6,16,22-24; 1 Yooh. 3.18. * **2:19 2.19** Dzək. 6.4; ginaajinyinə: Mat. 8.29; Mar. 1.24.

Əntanƣwa? Ma ndzaa ci ka əndə gooƣga, dagi slənaakii saa'itə kirə ci tə uuzənaakii Isiyaaku ka ƣa də sataka ka Əntanƣə.

²² Paa ha nee kwa? Ka ha rəƣwə slənyi vii gooƣgaakii da slənaakii. Dagi slənaakii ndzaa vii gooƣgaakii ka tantanyinə.

²³ Kə ƣii makə sətə ƣii manaahəkii asəkə malaaba ləkələkatə oo'i, "Kə vii Ibərahiima gooƣga ka Əntanƣə. Putə ƣga vii gooƣgaakii əsə ƣgərə Əntanƣə tə ci ka əndə gooƣga", ca 'wa tə ci guvakii.

²⁴ Kə nee unə ƣii, ma slənə ƣga ənda, ci ca kavə əndə ka ndzaanə ka əndə gooƣga akəƣwacii Əntanƣə, əntaa wata vii gooƣgaakii tanə.

²⁵ Ha'ə nə Rahabə əsə, badawa ƣga minə. Putə ƣga slənətə ndzaa ki ka əndə gooƣga akəƣwacii Əntanƣə. Waatoo, kə liwə ki tə ənjitə sləkee ənji Isərayiila, kya baarii ka tii əndə'i rəgwa ƣga palənə satii acii ga ənjə a puli də tii.

²⁶ Makə sətə ƣii shishinə ƣga ənda, əpinə kə dzəgi a makii, ha'ə nə vii gooƣga yadə sləna: pooshi nafakii.

3

Slənə ƣga gana

¹ Ndzəkəƣushi'inəkya, ga ənji lanə ahadoonə a moo ndzaanə ka ənji dzəgunənə ka ənja, makə kə shii unə, ma inə ənji dzəgunənə ka ənja, kadə

2:21 2.21 'Wat. 22.9,12; Rooma 4.1-5,13-16,19-22; Ibər. 11.17.

2:23 2.23 'Wat. 15.6; 2 Haba. 20.7; Rooma 4.3. **2:25 2.25** Jasə. 6.17; Mat. 1.5; Ibər. 11.31. **2:26 2.26** 2.17,20.

nə gəŋwanə geenə a palee ka ŋga hara ənji də iza'unə.

² Acii amə patə, agi puu'unə naamə laŋə. Ma əndətə pooshi ka pu'unə agi wabənaakii, ci nə matakədəkədfə ənda, ka mbeenə nə ci ka ətsətə naakii nə əsə taa ka ŋgutə rəgwa patə.

³ Kə shii amə, agi ŋgaanŋgavənə naamə ri-idzama aa ma təhinə kaa təya fa taamə. Də ha'ə caama mbee ka kərənə tə tii ka rəgwatə mwayi amə patə.

⁴ Buurətəmə agyanə madiigərə kumbawalənyinə əsə. Taa ŋgahi madiigərəkii nə tii ka shaŋə, mandalə mədfə ca dza tə tii əsə, amma patə da ha'ə də uundzə kada ci əndə gwazənə a kərə tə kumbawaləkii ka hatə mwayi ci ca dzə.

⁵ Ha'ə nə gana ŋga əndə shiŋkinə əsə. Taa ŋgahi dīi fidyasə, amma tə'i ci da baawəfa laŋə.

Buurətəmə agyanə bwanənə ŋga bilinə. Amma ndzanənə ka uundzə gana ŋga gunə cii kəya ətsagi kwarəma'ə!

⁶ Acii ha'ə, ma gana, makə gunə nə ci ashaamə. Ci ca kavə əndə ka da taa ŋgutə tsarə ŋga bwaya bwayaanə. Ci ca saawee ka patənə ŋga shishinə, ca saawee ka patənə ŋga ndzaanə ŋga əndə əsə ganə asəkə duuniya. Dacii *Seetanə ci baawəfa ŋga gana a shigi.

⁷ Ka mbeenə nə əndə shiŋkinə ka dzalə taa ŋgutə tsarə ŋga dabanyinə, waatoo, daba ŋga bilinə, da əginyinə, da ətə ca ələ anə mbuurə səkətii da hərəfinə. Kə dzalətə ci əsə.

⁸ Amma, ma gana, pooshi əndə shiŋkinə ca mbee ka dzalətənə tə ci! Ma ca, bwaya uushi nə ci, paa ci ka luuvə ndzaanə kəɗa'ə. Makə ŋguma nə ci ətə ca bələgi ənda.

⁹ Də ci caama dəla də Slandanaamə Dəsənaamə. Də ci əsə caama dzaana ənja, taa ŋgahi kə ghənyi Əntanfə tə tii kaa təya pusha tə ci.

¹⁰ Də matə rəŋwə ha'ə ci ənjə a dəlāgi də Əntanfə, də ci ci ənjə a dzaanagi də ənji əsə. Ndzəkəŋushi'ina, ma ətsa, madzəmə!

¹¹ Pooshi ŋunyi ma'inə da mazənə ma'inə ka kiwanə ka gu'u rəŋwə.

¹² Pooshi ənfwə uudəvə ka poo jaŋwa, pooshi ənfwə dədəmə ka poo uudəvə əsə. Ha'ə nə gu'u ətə ci mazənə ma'inə a kiwa davə əsə, pooshi ənji ka upaa ŋunyi ma'inə davə.

Shiinə ətə ca shi dācii Əntanfə

¹³ Tə'i əndə hiima da shiinə ahadoonə kwa? Madā tə'i, wa ndzaanaakii a baarii shiinaakii, waatoo, wa ca dā ŋunyi sləna, ca hətəpaa naakii nə akəŋwacii ənja, makə dīi ci tə'i ci da shiinə.

¹⁴ Amma, madā tə'i unə da məza sərəha, una uudə noonə na, madəbəmə una dʉunətə noonə na, una ŋgədəgi gooŋga də jirakənə.

¹⁵ Ma tsarə ŋga shiitsa, əntaa tsarə ətə ca jima dadagyə, amma ŋga *duuniya, ŋga uudənə ŋga ədzəma, da ŋga Seetanə əsə.

3:8 3.8 Jab. 140.4; Rooma 3.13; Af. 4.29. **3:9 3.9** 'Wat. 1.26-27.
3:12 3.12 Mat. 7.16. **3:13 3.13** Rooma 12.16. **3:14 3.14** 1
 Koor. 3.1-3; Gal. 5.20-6.4. **3:15 3.15** 1.5,17.

¹⁶ Ma hatə ndzaa sərəha da ghatə uufənə ka əndə'i ənda, davə nə mabizhinə da taa ŋgutə tsarə ŋga bwaya bwayaanə.

¹⁷ Amma, ma əndətə da shiinə ətə jima dadagyə, macaməkii nə ci, ka kiranə nə ci jamənə ka ənja, ca ndzaa da han̄kala da waawa'anə, ka nəhənə nə ci təgunuunə ŋga hara ənja, ca dā ŋunyi slənə taa guci patə, paa ci ka baarii kama kamaanə ahada ənja, paa ci ka isəkwa ənji əsə.

¹⁸ Ma ənjitə da mabanee ma'yanə, ətə ca kira jamənə aahada ənji əsə, ka upaanə nə tii ndzaanə də rəgwakii. Ma ndzaanə də rəgwakii, kə ndzaa ci makə cifanə ətə ci əndə a upaa agi sətə ləgii ci.

4

*Goona d'a guvaanə da *duuniya*

¹ Mi sanə ca kyaara mbəəzənə da mabizhinə aahadoona? Ətsə patə, moo uushi'inə kama kama a ədzəmuunə ca kyaara ətsa.

² Kə mwayi unə upaa uushi'inə, amma pooshi unə ka upaa sətə mwayi unə. Acii ha'ə, una bələ ənja. Kə mwayi unə uushi'inə ka shaŋə, amma pooshi unə ka upaanə. Acii ha'ə, una dā mabizhinə, una pa. Magun̄weemə unə ka sətə mwayi unə, acii pooshi unə kədii acii Əntan̄fə kaa ca vii koonə.

³ Taa kə kədii unə, pooshi unə ka gun̄weenə, acii də məza ədzəmə cuuna kədii. Waatoo, ma

3:17 3.17 Mat. 5.48; 1 Koor. 13.4-7; Gal. 5.22-23; Fil. 1.9-11.

3:18 3.18 Mat. 5.9. **4:1 4.1** Rooma 7.5; 1 Piita 2.11. **4:2 4.2**

1 Yooh. 3.16.

cuuna kədii uushi'ina, koonā zamagi ka rəgwatə kadeesəkə koonə.

⁴ Unə ənji ghatə gooŋga! Mashimuunə oo'i, ma dā guvaanə da duuniya, dā mbiinə ka Əntaŋfə kwa? Taa wu patə ca moo dā guvaanə da duuniya, kə kavə ci naakii nə ka dā mbiinə da Əntaŋfə.

⁵ Shiimə oo'i, tə'i gooŋga agi sətə bii malaaba ləkaləkətə; kə bii ci, “Ma Malaaba Ma'yanə ənə kavə Əntaŋfə aasəkə ədzəmaamə, agi ətsənə nə ci taamə ka shaŋə.”

⁶ Amma kə dīi Əntaŋfə kaamə pwapoone laŋə kaamə shii ndzaanə malaabakii. Aciikii bii malaaba ləkaləkətə oo'i,

“Agi dānə nə Əntaŋfə mbiinə da ənjitə ca dūunətə natii na.

Ma ənjitə ca banee ka nətii akəŋwaciikii əsə, agi dānə nə ci ka tii pwapoone.”

⁷ Acii ha'ə, viimə noonə nə ka Əntaŋfə, una kəŋaanə ndihə ndihə agi kaareenə ka *Seetanə. Madā kə dīi unə ha'ə, ka huyinə nə ci acii unə.

⁸ Əncahamanə aabii Əntaŋfə, ci maa, ka əncahanə nə ci aabii unə. Unə ma'waslyakə ənja, fə'yagimə ciinuunə agi 'waslyakəənə! Unə ənjitsə pooshi kəŋee ka ədzəmuunə ka ha rəŋwə əsə, laabagimə ədzəmuunə!

⁹ Damə mabəzəsəkə putə ŋga 'waslyakəənə goonə, una tuu, una ŋgəərə ma əsə. Goona ŋusə

4:4 4.4 Mat. 6.24; Yooh. 15.18-19; 1 Yooh. 2.15. **4:6 4.6** 4.10; Waḥ. 3.34; Mat. 23.12; 1 Piita 5.5. **4:7 4.7** Af. 6.12; 1 Piita 5.8-9. **4:8 4.8** Jab. 18.21,25; Isaa. 1.16; Zak. 1.2-3; Mal. 3.6-7.

ma'ə, amma, tuumə. Wa moodfasəkə goonə a ndzaa ka mabətəsəka.

¹⁰ Həətəpaamə noonə nə akəŋwacii Slandana. Ma ci boo, ka dʉunətənə nə ci tuunə.

Wabənə məzakii agyanə ənda

¹¹ Ndzəkəŋushi'inəkya, goona wabə məzakii agyanə taa wu ahadoonə. Madfa kə wabi əndə bwaya uushi'inə agyanə ndzəkəŋuci, taa ca lagi gəŋwanə aanəkii, ci ɓaarii oo'i, kə wabi ci bwayakii agyanə *bariya, ca ushapaa bariya əsə. Madfa kə ushapaa hə bariya, kə ndzaa ci ətsa əntaa əndə nə'u bariya nə hə ma'ə, amma kə ndzaa hə ka əndə ushapaanə.

¹² Əntaŋfə daanəkii nə əndə vii bariya. Ci daanəkii nə əndə la gəŋwanə əsə. Ci daanəkii nə əndə da baawəɗa ŋga luupaanə da zamagi də ənja. Ya ha, wu nə hə saŋə bahə la gəŋwanə agyanə əndə makə ha?

Ənji ɗa fiiriinə, goona takəŋwa ka Əntaŋfə!

¹³ Unə ənə ca ba oo'i, "Taa ənshinə, taa doorə, ka madənə niinə, ina dzə aa hatə aa vərə ha'ə. Davə niina fəzha ka ɗa fiiriinə, ina upaa kwaba laŋə", wunəpaamə limuunə kaa nya ba koonə!

¹⁴ Mashimuunə pukyanə ŋga ha doorə. Waa-too, ma əpinə goonə, rakə da makiirənə ətə ca shigi, əndzə'i ca ənə ka rarə'iginə.

4:9 4.9 Luka 6.25. **4:10 4.10** 4.6; 1 Piita 5.6. **4:11 4.11** Jab. 101.5; 1 Piita 2.1. **4:12 4.12** Rooma 14.4; 1 Koor. 4.5. **4:13 4.13-14** Waɓ. 27.1; Luka 12.18-20. **4:14 4.14** Ayb. 7.9-10; Jab. 39.6.

15 Amma, ma dæbee una ba, “Maa kə uu'i Əntaŋfə, kə kirə ci əpinə gaamə əsə, ka dʌnə naamə ha'ə ha'ə.”

16 Amma, makə maɗamuunə ha'ə, ma tsarə ŋga ətsə patə, pooshi ŋga'ə, acii kə haŋətuunə noonə nə da wabənə goonə.

17 Maɗa kə shii əndə sətə dæbee ca slənə, amma paa ci ka slənətənə ha'ə, 'waslyakəənə dʌi ci.

5

Wabənə ka ənji gəna

1 Yoo, maatiinə ənji gəna? Fatəmə kaa nya ba koonə! Tuumə, una kaala vurənə putə ŋga mabəzəsəkə ətə na kulyaanə koonə.

2 Uushi'iitə upaa unə patə, kə bəsləgi, kə adəgi məbərə kəjeerənə goonə əsə.

3 Kə adəgi magənazə kwaba goonə. Magənazəkii ca baarii oo'i, makə sətə adəgi ci kwaba goonə, ha'ə nə gəŋwanə a adəgi shishinuunə makə gunə. Taa ŋgahi kə dzatəgyuunə də gəna, amma agi muudinə ŋga saa'i dzatəgyuunə.

4 Wiitə ma ənjitə ca slənə koonə cifanə asəkə rə, pooshi unə ki'i ka tii shikwatii. Famə ŋgəərə matii. Kə mbu'i tuunə ŋga ənjitsə aa limə Slandana, Nwanjwə agyanə patənə ŋga uushi'inə.

4:15 4.15 Slənə 18.21; Rooma 1.10; 1 Koor. 4.19; 16.7. 4:16 4.16 1 Tim. 6.17; 1 Yooh. 2.16. 4:17 4.17 Luka 12.47. 5:1 5.1-6 Waɓ. 15.6; Isaa. 5.8-10; Am. 6.3-7. 5:1 5.1 1.10; Luka 6.24. 5:2 5.2-3 Mat. 6.19. 5:4 5.4 Shig. 3.7; Leew. 19.13; Irim. 22.13; Mal. 3.5.

⁵ Kə agyuunə ηwanuunə goonə agi duuniya, una dā sətə kadeesəkə koonə. Kə səbərətuumə noonə nə ka saa'itə nə Əntanfə a dā koonə gəηwanə, makə sətə ci ənjə a səbərətə la ka la uurakii.

⁶ Kə lagyuunə gəηwanə agyanə əndətə madamə 'waslyakəənə, kə kapaa ci koonə naakii na, una bələgi tə ci.

Goona zaarə agi gəranə tə Slandana

⁷ Ndzəkəηushi'inəkya, goona zaarə agi gəranə tə Slandanə ca'ə ka saa'itə nii kəya ənya. Buurətəmə agyanə mooza: makə sətə cii kəya gəra ηunyi cifanə ηga raakii, pa ca zaarə ka gəranə vənə-ləganə, ca'ə ka vənə ηga magyaha.

⁸ Ha'ə nuunə əsə, goona zaarə agi gəranə tə Slandana. Hadfatəgimə də ədzəmuunə, una kəηaanə ndihə ndihə, acii kə uugi saa'i ηga ənyanaakii mbəshanə.

⁹ Ndzəkəηushi'inəkya, goona ηgungunə tə hara ənji, acii gadə gəηwanə ηga Əntanfə a kəshi tuunə. Wiinə kə uugi əndə gəηwanə mbu'yanə kədəhə.

¹⁰ Katəmə nuunə agyanə anabiinə. Kə sə'watə tii cibə da ηgəra'wə saa'itə nji təya baaba wabənə ηga Slandana. Nə'umə dərəpatii makə sətə sə'watə tii.

¹¹ Ma ənjitə sə'watə ciba, təya kəηə ca'ə ka muudinə, agi banə naamə, ənji barəkaanə nə tii. Kə shii unə makə sətə kəηaanə Ayuba ndihə

5:5 5.5 Irim. 12.3; 25.34. **5:7 5.7** Yaw. 2.23; 2 Piita 3.3. **5:8 5.8** Rooma 13.11-12; 1 Tees. 5.5-8; Ibər. 10.25,37. **5:9 5.9** Mat. 7.1-2. **5:10 5.10** Mat. 5.12; Ibər. 11.32-38.

ndihə saa'itə lii ngəra'wə tə ci. Kə fii unə əsə makə sətə dii Slandanə ka ci ka muudinə. Acii, ma Slandana, əndə nəhə təgunuunə da dfa nga'aanə nə ci.

¹² Ndzəkəŋuushi'inəkya, ma palee patə, goona jidə shaŋə. Goona jidə də ləmə nga Əntaŋfə, taa də hanyinə, taa də tsarə nga taa mi patə. Mada "Awa" cuuna moo banə, bamə "Awa" tanə. Mada "Aa'a" cuuna moo banə əsa, bamə "Aa'a" tanə. Mada dii unə ha'ə, pooshi gəŋwanə nga Əntaŋfə ka upaanə tuunə.

¹³ Mada tə'i əndə'i əndə ahadoonə lii ngəra'wə tə ci, wa ca dfa də'wa. Mada tə'i əndə'i əndə lii moodasəkə tə ci əsə, wa ca ka wanyanə nga dəla də Əntaŋfə.

¹⁴ Mada tə'i əndə'i əndə gwakə ahadoonə, wa ca sləkee ka 'waa'watə ka ci matakəŋwanyinə nga Ikəliisiya kaa təya dfa ka ci də'wa, təya naahəvə ka ci maara agi ləmə nga Slandana.

¹⁵ Mada dii tii də'wa də gi'inə tə Slandana, ka mbədfənə nə əndə bwanea, ca vii ka ci jamənə. Mada kə dii ci 'waslyakəənə əsə, ka tifyaginə nə ci ka ci.

¹⁶ Acii ha'ə, baabashimə 'waslyakəənə ahadoonə, una dfaadashi də'wa ahadoonə koona mbədfə. Ma slənə nga də'wa nga əndə goonğa, tə'i ngeerənə davə ka shaŋə.

¹⁷ Katəmə nuunə ka *Iliya. Əndə shiŋkinə makə amə nji ci. Kə shi ca dii də'wa də ədzəmə

5:11 5.11 1.12; Shig. 34.6; Ayb. 1.21-22; 2.10; 42.10-17. **5:12**
5.12 Mat. 5.34-37. **5:13 5.13** 1.5-6; Slənə 16.25. **5:14 5.14**
 Mar. 6.13. **5:15 5.15** Mat. 9.2; Mar. 16.18. **5:16 5.16** Jab.
 32.3-5; 38.4-6; Waḅ. 28.13; 1 Yooh. 1.8-9.

rəŋwə ga vənə a ndzəmə. Kə dīi fəzə makke da ləgidə kuwa əsə pooshi vənə njimə anə hanyinəkii.

¹⁸ Ca ənə, ca da də'wa əsə, vənə a ənə ka njimanə dadagyə, uushi'inə a ənə ka dəvənə əsə.

¹⁹ Ndzəkəŋushi'inəkya, maa kə ŋusləgi əndə'i əndə ahadoonə, ca bwasee ka goŋga, əndə'i əndə a ənyapaagi də ci,

²⁰ shiimə oo'i: ma əndətə ənyapaa də ma'waslyakə əndə aa rəgwa, kə luupaa ci əpinə ŋga əndətə acii əntənə, ca kira tifyaginə ŋga 'waslyakəənə lanə əsə.

5:17 5.17 1 Meem. 17.1.
5.19 Gal. 6.1.

5:18 5.18 1 Meem. 18.42-45.

5:19

Gude: Kura Aləkawalə nga Əntənfə
Gude: Kura Aləkawalə nga Əntənfə New Testament

copyright © 2000 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Gude

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files
dated 2 May 2025

56396c70-45d3-5118-be46-8c4c3fec34f1